GEO Spravodaj 2015

Informačný spravodaj Slovenskej komisie Geografickej olympiády

Ročník 13 Školský rok 2014/2015

EDITORIAL

V minulom, 43. ročníku Geografickej olympiády sme neoslavovali žiadne jubileum, nenastala žiadna výnimočná situácia, dá sa vo všeobecnosti povedať – ročník ako každý iný, bez väčšieho vzruchu. Možno práve takýto stav, vzbudzujúci dojem, že nič sa nedeje by nás mal viesť k zamysleniu a k formulovaniu otázok: Nedeje sa naozaj nič s našou súťažou? Je taká ako bola v minulosti? Aké problémy prekonáva? Čo a kto spôsobuje problémy? Ako sa dajú riešiť? Čo s tým môže urobiť každý z nás?

Pri podrobnejšom pohľade na našu súťaž možno identifikovať niektoré hlavné problémy. Neuskutočnil sa National geographic world championship pre žiakov do 16 rokov, na medzinárodnej súťaži stredných škôl sme nezískali žiadnu medailu, národná súťaž bola, ako aj je postihovaná úspornými opatreniami, ktoré okrem iného podmienili vznik novej koncepcie Geografickej olympiády pre ZŠ a 1. stupeň osemročných gymnázií, v kategórii stredoškolákov pokračuje trend poklesu súťažiacich s napísanou prácou (kategória A, B, CD).

Príčiny, ktoré spôsobujú problémy možno rozdeliť na vonkajšie a vnútorné. Vonkajšie príčiny a ich aktérov žiaľ nemôžeme (alebo len v minimálnej miere) ovplyvniť. Takými sú problémy medzinárodnej komisie, organizujúcej National geographic world championship, či úsporné opatrenia minulej vlády SR ospravedlňované hospodárskou krízou (hoci minulý rok deklarovala najrýchlejší rast ekonomiky Slovenska v rámci EÚ).

Niektoré príčiny sú však vnútorné, ktoré môžeme „my“ ovplyvniť, resp. riešiť. „My organizátori“ napríklad môžeme a chceme nájsť rezervy v lepšom organizovaní súťaže, predovšetkým chceme zlepšiť spôsob prípravy našich reprezentantov na medzinárodnú súťaž. „My učitelia“ (najmä mladí) napriek tomu, že často to nie je spojené so žiadnymi výhodami, ale skôr obeťami, môžeme viac zapáliť žiakov a študentov pre GO, venovať im viac času a vyzbrojiť ich nadpriemernými vedomosťami. „My súťažiaci“ (najmä tí váhaví) by sme mali prekročiť prah obyčajnosti a zažiť vzrušujúci príbeh nielen nového poznania, ale aj tvorivej práce. Veď súťažné práce Geografickej olympiády sú prípravou do ďalšieho štúdia a tie najlepšie dosahujú úroveň vysokoškolských bakalárskych i diplomových prác!

Pri otváraní celoštátneho kola GO pre stredné školy v minulom ročníku v Nitre som vo svojej reči pripomenul 200. výročie narodenia Ľudovíta Štúra a dal som ho za príklad ako človeka nezlomnej vôle, ktorý vedomý si svojho ušľachtilého cieľa s neutíchajúcou aktivitou prekonával všetky prekážky. Zoberme si z neho príklad „my všetci“. Organizátori súťaže, učitelia i študenti!

prof. RNDr. Viliam Lauko, CSc.
predseda Slovenskej komisie
Geografickej olympiády,
zodpovedný redaktor

OBSAH

- Celoštátne kolo 43. ročníka Geografickej olympiády pre SŠ v Nitre 2
- Výber abstraktov úspešných prác z celoštátneho kola 43. ročníka GO pre SŠ 9
- Celoštátne kolo 43. ročníka Geografickej olympiády pre ZŠ a OG v Nitre 11
- Vyberáme z pripomienok okresných komisií Geografickej olympiády pre ZŠ a OG k priebehu 43. ročníka (školský rok 2014/15) 13
- Dôležité informácie zo zasadnutia SK GO 14
- Témy písomných prác pre 45. ročník GO pre SŠ ..16
- Termínovník kôl Geografickej olympiády, 44. ročník, školský rok 2015/2016 16
- Medzinárodná geografická olympiáda IGEO 2015 – Tver (Rusko) 17
- Úspešní učitelia Geografickej olympiády v Trenčianskom kraji 19
- Pozvánka na Medzinárodnú geografickú olympiádu IGEO 2016 22

CELOŠTÁTNE KOLO 43. ROČNÍKA GEOGRAFICKEJ OLYMPIÁDY PRE SŠ V NITRE

Účastníkov celoštátneho kola 43. ročníka Geografickej olympiády pre stredné školy v kategóriách A, B, CD a Z v dňoch 24. – 26. 4. 2015 prijalo históriou opradené mesto Nitra, významné už v období Veľkej Moravy. V súčasnosti je mesto jedným z centier univerzitného vzdelania na Slovensku.

43. ročník Geografickej olympiády SŠ sa konal v Nitre

Účastníci celoštátneho kola navštívili počas exkurzie aj románsky kostolík v Dražovciach

Slávnostné otvorenie súťaže prebehlo v v priestoroch Fakulty prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, ktorej dekan prof. RNDr. Libor Vozár, CSc. prevzal záštitu nad celým podujatím. Predseda Slovenskej komisie Geografickej olympiády prof. RNDr. Viliam Lauko, CSc. vo svojom príhovore pripomenul dvesté výročie narodenia Ľudovíta Štúra a prostredníctvom jeho citátu vyzval súťažiacich k plneniu jeho odkazov. Predseda Slovenskej komisie GO predstavil účastníkom členov odborných komisií, ktorými boli v komisii A: doc. RNDr. Daniel Gurňák, PhD., RNDr. Tibor Blažík, PhD. a Mgr. Anna Máriássyová; v kategórii B: prof. RNDr. Viliam Lauko, CSc., doc. RNDr. Vladimír Slavík, CSc. a Mgr. Peter Barlík; v kategórii CD: doc. RNDr. Vladimír Falťan, PhD., RNDr. Katarína Danielová, PhD. a RNDr. Norbert Polčák, PhD.; v kategórii Z: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD., RNDr. Anna Mydlová a Mgr. Rastislav Cákoci. Potom prof. Lauko otvoril súťaž a zaželal súťažiacim veľa úspechov pri riešení úloh. Slávnostné otvorenie zakončil svojim príhovorom a inštrukciami zástupca organiyácie IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže RNDr. Roman Lehotský.

Po otvorení sa súťažiaci vydali na terénnu exkurziu do okolia Nitry. Na nej účastníci obdivovali predovšetkým krásy Topoľčianok s národnou kultúrnou pamiatkou - kaštieľom s okolitým parkom a Národným žrebčínom. K ďalším top destináciam patrili najmä románsky kostolík svätého Michala Archanjela v Dražovciach a Arborétum Mlyňany v Tesárskych Mlyňanoch. Po absolvovaní exkurzie čakala účastníkov večera a príprava na nasledujúci súťažný deň.

V programe exkurzie účastníkov celoštátneho kola bola aj návšteva areálu kaštieľa v Topoľčiankach

Riešenie súťažných testov

Na celoštátnom kole GO sa zúčastnilo celkove 58 žiakov z 38 stredných škôl, z ktorých štyria súťažili v dvoch kategóriách. Najväčšie zastúpenie mali Gymnázium J. Lettricha, Martin a Gymnázium Ľ. Štúra, Zvolen - po 4 účastníkoch; Gymnázium L. Stöckela, Bardejov, Gymnázium A. Vrábla, Levice a Gymnázium L. Novomeského, Bratislava po 3 účastníkoch.

Najviac súťažiacich vyslali do súťaže kraje: Prešovský, Košický, Žilinský, Trenčiansky a Nitriansky – po 8, po 6 účastníkov mali kraje: Trnavský, Banskobystrický a Bratislavský kraj. V štatistike je zarátaná fyzická prítomnosť súťažiacich, nie (dvojitá) účasť v kategóriách.

Súťaž, okrem IUVENTA, organizačne zabezpečovala Katedra geografie a regionálneho rozvoja Fakulty Prírodných vied Univerzity Konštantína filozofa v Nitre.

Riešenie praktických úloh súťažiacimi kategórie Z

Komisia kategórie A: Mgr. A. Máriássyová, RNDr. T. Blažík, PhD. a doc. RNDr. D. Gurňák, PhD.

Vedomostné testy zvládli súťažiaci celkove na dobrej úrovni. 40 a viac bodov z 50 možných získali 3 súťažiaci: Tomáš Bortel z Gymnázia Ľ. Štúra, Zvolen (získal najviac – 43 bodov), Patrik Hanzel z Gymnázia V. B. Nedožerského, Prievidza a Miroslav Novák z Gymnázia, Poštová 9, Košice. 35 a viac bodov získalo 16 účastníkov, polovicu (25) a viac bodov získalo 37 súťažiacich.

Vysoké bolo bodové hodnotenie písomných prác, ktoré postúpili do celoštátneho kola. Zo 70 možných 65 bodov a viac získalo až 18 prác, z toho práce: Adama Turňu, Gymnázium, Školská 2, Dubnica nad Váhom, Daniela Palubu, Gymnázium, Horešská 18, Kráľovský Chlmec, Martina Šinku, Gymnázium J. Hollého, Trnava, Ivety Balintovej, Gymnázium P. Horova, Michalovce a Patrika Šepeľáka tiež Gymnázium P. Horova, Michalovce získali maximálny počet 70 bodov.

Komisia kategórie B: doc. RNDr. V. Slavík, CSc., prof. RNDr. V. Lauko, CSc. a Mgr. P. Barlík

Komisia kategórie CD: doc. RNDr. V. Falťan, PhD., RNDr. K. Danielová, PhD. a RNDr. N. Polčák, PhD.

Oprava súťažných testov: Mgr. R. Cákoci, RNDr. A. Mydlová a prof. RNDr. L. Tolmáči, PhD.

Popri bodoch za vedomostný test a bodoch za súťažnú prácu boli dôležité aj body za obhajobu písomnej práce. Maximálny počet bodov 15 si v nich vybojovalo až 12 žiakov, 14 bodov 13 žiakov.

V kategórii Z za multimediálny test získal najviac bodov 21 (25 je maximálny počet) Patrik Hanzel z Gymnázia V. B. Nedožerského, Prievidza, 20 bodov Adam Turňa

z Gymnázia, Školská 2, Dubnica nad Váhom. Ostatní súťažiaci získali body v rozmedzí 13 – 18.

Účastníci slávnostného vyhlásenia výsledkov súťaže

Výsledky celoštátneho kola vyhlasujú prof. RNDr. V. Lauko, CSc. a RNDr. H. Kramáreková, PhD.

Víťazi kategórie A: R. Čičmanec, P. Šepeľák a Š. Štec

Praktickú časť kategórie Z najlepšie zvládol Patrik Hanzel z Gymnázia V. B. Nedožerského, ktorý získal 57 bodov zo 60 možných, 56 bodov získal Adam Turňa z Gymnázia, Školská 2, Dubnica nad Váhom a 55 Miroslav Novák z Gymnázia, Poštová 9, Košice. Ostatní súťažiaci dosiahli tiež nadmieru dobré výsledky v rozmedzí 36 – 54 bodov.

Súčasťou celoštátneho kola GO boli aj testy z anglického jazyka, ktoré sú nevyhnutné k účasti v medzinárodnej súťaži. Najviac – 19 bodov z 20 možných dosiahli: Patrik Šepeľák, Gymnázium P. Horova, Michalovce, Martin Šinka, Gymnázium J. Hollého, Trnava, Natália Hofierková, Gymnázium J. A. Raymana, Prešov, Andrej Bocán, Gymnázium J. Hollého, Trnava a Filip Stančík, Gymnázium P. de Coubertina, Piešťany.

Víťazi kategórie B: D. Dubovecká, M. Šinka a M. Vitkovič

Víťazi kategórie CD: K. Glittová, D. Paluba a A. Turňa

Na základe výsledkov anglického textu spolu s výsledkami odbornej časti súťaže si účasť na sústredení pred Medzinárodnou geografickou olympiádou v školskom roku 2014/2015, ktorá sa uskutočnila v dňoch 11. – 17. 8. 2015 v Ruskej federácii (Tver) vybojovali: Patrik Šepelák, Gymnázium P. Horova, Michalovce; Adam Turňa, Gymnázium, Školská 2, Dubnica nad Váhom; Štefan Štec, Gymnázium, Poštová 9, Košice; Martin Šinka, Gymnázium J. Hollého, Trnava; Daniel Paluba, Gymnázium, Horešská 18, Kráľovský Chlmec; Róbert Čičmanec, Gymnázium V. B. Nedožerského, Prievidza a Patrik Hanzel, Gymnázium V. B. Nedožerského, Prievidza.

Víťazmi jednotlivých kategórií sa stali: kategória A – Štefan Štec, Gymnázium, Poštová 9, Košice; B – Michal Vitkovič, Gymnázium A. Vrábla, Levice; CD – Adam Turňa, Gymnázium, Školská 2, Dubnica nad Váhom; Z – Patrik Hanzel, Gymnázium V. B. Nedožerského, Prievidza.

Víťazi kategórie Z: M. Novák, A. Turňa, M. Novák

Ceny dekana PriF UK v Bratislave získali: Š. Štec, M. Vitkovič, A. Turňa a P. Hanzel

Okrem bežných cien boli na slávnostnom vyhlásení výsledkov udelené ešte ďalšie ceny.

Ceny dekana Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave získali: kat. A – Štefan Štec, Gymnázium, Poštová 9, Košice, kat. B – Michal Vitkovič, Gymnázium A. Vrábla, Levice, kat. CD – Adam Turňa, Gymnázium, Školská 2, Dubnica nad Váhom, kat. Z – Patrik Hanzel, Gymnázium V. B. Nedožerského, Prievidza.

Cenu dekana Fakulty prírodných vied UKF v Nitre získal Martin Šinka, Gymnázium J. Hollého, Trnava.

Cenu Michala Zaťka získal D. Paluba

Cenu dekana FPV UKF v Nitre získal: M. Šinka

Cenu M. Zaťka získal Daniel Paluba, Gymnázium, Horešská 18, Kráľovský Chlmec.

Podujatie podporili: Vydavateľstvo Mapa Slovakia Bratislava s.r.o., Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského Bratislava, Fakulta prírodných vied Univerzity Konštantína filozofa v Nitre, Katedra geografie a regionálneho rozvoja Fakulty prírodných vied Univerzity Konštantína filozofa v Nitre, Vydavateľstvo Stiefel Eurocart, Vydavateľstvo Reader's Digest, Vydavateľstvo Dajama.

prof. RNDr. Viliam Lauko, CSc.
foto: RNDr. Roman Lehotský
doc. RNDr. Daniel Gurňák, PhD.

Koniec celoštátneho kola tradične odzváňajú RNDr. R. Lehotský a prof. RNDr. V. Lauko, CSc.

Podujatie: **Celoštátne kolo Geografickej olympiády, kat. A**

Dátum, miesto: **24. – 26. 4. 2015, Nitra**

Poradie	Priezvisko a meno	Škola	Žiaka pripravoval	Čiastkové body			Body spolu (max. 135 b.)
				Práca (max. 70 b.)	Obhajoba (max. 15 b.)	Vedomostný test (max. 50 b.)	
1	Štec Štefan	Gymnázium, Poštová 9, Košice	M. Sláviková	68,0	15,0	36,0	**119,0**
2	Šepeľák Patrik	Gymnázium P. Horova, Michalovce	J. Sibal	70,0	15,0	33,0	**118,0**
3	Čičmanec Róbert	Gymnázium V. B. Nedožerského, Prievidza	Z. Cigáňová	69,0	15,0	31,0	**115,0**
4	Vašková Aneta	Gymnázium L. Stöckela, Bardejov	L. Lukáčová	66,0	15,0	32,0	**113,0**
5	Kochanová Erika	Gymnázium, Ul. 17. Novembra 1180, Topoľčany	M. Krajčík	65,0	14,0	30,0	**109,0**
6	Košťál Peter	Gymnázium J. Jesenského, Bánovce nad Bebravou	D. Žitňanská	63,0	14,0	32,0	**109,0**
7	Skuhrová Anna	Gymnázium J. Lettricha, Martin	G. Franeková	66,0	14,0	23,0	**103,0**
8	Pastierovičová Adriána	Gymnázium A. Vrábla, Levice	K. Svetlíková	62,0	13,0	24,0	**99,0**
9	Urbanová Martina	Gymnázium Ľ. Štúra, Zvolen	A. Hobzová	60,0	13,0	23,0	**96,0**
10	Jaďuďová Lucia	Gymnázium J. G. Tajovského, Banská Bystrica	P. Husárová	68,0	14,0	13,0	**95,0**
11	Borovský Dominik	Gymnázium T. Vansovej, Stará Ľubovňa	A. Konevalová	59,0	12,0	24,0	**95,0**
12	Demovič Daniel	Gymnázium J. Papánka, Bratislava	O. Bertová	56,0	9,0	27,0	**92,0**
13	Menichová Valentína	Gymnázium J. Lettricha, Martin	G. Franeková	62,0	13,0	16,0	**91,0**
14	Pažitný Andrej	Gymnázium I. Kupca, Hlohovec	D. Bartoňová	57,0	14,0	17,0	**88,0**
15	Golkovský Jakub	Gymnázium K. Štúra, Modra	Z. Vaňková	62,0	12,0	5,0	**79,0**
16	Lupánová Zuzana	Športové gymnázium J. Herdu, Trnava	D. Burzová	50,0	10,0	18,0	**78,0**

V prípade rovnosti bodov rozhoduje o poradí súťažiacich práca.

Úspešnými riešiteľmi sú súťažiaci, ktorí získali minimálne 75 bodov.

Podujatie: **Celoštátne kolo Geografickej olympiády, kat. B**

Dátum, miesto: **24. – 26. 4. 2015, Nitra**

Poradie	Priezvisko a meno	Škola	Žiaka pripravoval	Čiastkové body			Body spolu (max. 135 b.)
				Práca (max. 70 b.)	Obhajoba (max. 15 b.)	Vedomostný test (max. 50 b.)	
1	Vitkovič Michal	Gymnázium A. Vrábla, Levice	K. Svetlíková	65,0	15,0	37,0	**117,0**
2	Šinka Martin	Gymnázium J. Hollého, Trnava	A. Bánová	70,0	15,0	30,0	**115,0**
3	Dubovecká Dominika	Gymnázium L. Stöckela, Bardejov	V. Sabol	65,0	15,0	32,0	**112,0**
4	Balintová Iveta	Gymnázium P. Horova, Michalovce	J. Sibal	70,0	15,0	22,0	**107,0**
5	Cabaj Oliver	Gymnázium, Ul. 1. Mája 905, Púchov	A. Sůrová	58,0	12,0	34,0	**104,0**
6	Benč Martin	Gymnázium J. Kráľa, Zlaté Moravce	V. Šedíková	58,0	13,0	26,0	**97,0**
7	Koňak Marek	Gymnázium, Školská 7, Spišská Nová Ves	M. Pemčáková	60,0	14,0	21,0	**95,0**
8	Vychlopenová Romana	Gymnázium L. Novomeského, Bratislava	B. Jančiová	61,0	13,0	19,0	**93,0**
9	Michalčíková Kristína	Gymnázium A. Bernoláka, Námestovo	I. Doroš	58,0	14,0	21,0	**93,0**
10	Motyčka Matej	Gymnázium L. Novomeského, Bratislava	B. Jančiová	55,0	13,0	22,0	**90,0**
11	Prokopovičová Jana	Súkromné gymnázium, Ul. 29. augusta 4, Bardejov	S. Valková	55,0	14,0	13,0	**82,0**
12	Lysáková Patrícia	Gymnázium, Školská 2, Dubnica nad Váhom	G. Matúšová	50,0	14,0	16,0	**80,0**
13	Novosedliaková Lea	Gymnázium J. Lettricha, Martin	G. Franeková	45,0	13,0	17,0	**75,0**

V prípade rovnosti bodov rozhoduje o poradí súťažiacich práca.

Úspešnými riešiteľmi sú súťažiaci, ktorí získali minimálne 75 bodov.

Podujatie: **Celoštátne kolo Geografickej olympiády, kat. CD**

Dátum, miesto: **24. – 26. 4. 2015, Nitra**

Poradie	Priezvisko a meno	Škola	Žiaka pripravoval	Čiastkové body			Body spolu (max. 135 b.)
				Práca (max. 70 b.)	Obhajoba (max. 15 b.)	Vedomostný test (max. 50 b.)	
1	Turňa Adam	Gymnázium, Školská 2, Dubnica nad Váhom	E. Sýkorová	70,0	15,0	38,0	**123,0**
2	Paluba Daniel	Gymnázium, Horešská 18, Kráľovský Chlmec	I. Ráczová	70,0	15,0	37,0	**122,0**
3	Glittová Klaudia	Gymnázium L. Stöckela, Bardejov	V. Sabol	69,0	15,0	31,0	**115,0**
4	Lukáč Martin	Gymnázium, Metodova 2, Bratislava	B. Machová	63,0	13,0	38,0	**114,0**
5	Rybnikár Ľuboš	Gymnázium, Jablonská 5, Myjava	Ľ. Vydarený	65,0	13,0	34,0	**112,0**
6	Hakala Branislav Viliam	Evanjelické gymnázium J. A. Komenského, Košice	S. Dancáková	55,0	15,0	39,0	**109,0**
7	Andruch Michael	Gymnázium L. Dúbravu, Dunajská Streda	K. Strigáčová	65,0	15,0	28,0	**108,0**
8	Hofierková Natália	Gymnázium J. A. Raymana, Prešov	Z. Dudová	60,0	14,0	33,0	**107,0**
9	Kameniar Martin	Gymnázium sv. Andreja, Ružomberok	M. Remenár	68,0	15,0	23,0	**106,0**
10	Pavlíková Lucia	Gymnázium J. Lettricha, Martin	G. Franeková	67,0	15,0	23,0	**105,0**
11	Pastíriková Lucia	Gymnázium, Ul. 17. novembra 1180, Topoľčany	M. Krajčík	60,0	14,0	25,0	**99,0**
12	Tordová Veronika	Gymnázium A. Vrábla, Levice	K. Svetlíková	60,0	14,0	24,0	**98,0**
13	Valovčanová Lucia	Gymnázium Ľ. Štúra, Zvolen	A. Hobzová	60,0	15,0	21,0	**96,0**
14	Švoňavová Katarína	Gymnázium Ľ. Štúra, Zvolen	A. Hobzová	55,0	14,0	22,0	**91,0**
15	Simeonová Deana	Športové gymnázium J. Herdu, Trnava	D. Burzová	45,0	12,0	25,0	**82,0**
16	Šulko Adam	Gymnázium L. Novomeského, Bratislava	B. Jančiová	45,0	12,0	20,0	**77,0**

V prípade rovnosti bodov rozhoduje o poradí súťažiacich práca.

Úspešnými riešiteľmi sú súťažiaci, ktorí získali minimálne 75 bodov.

Podujatie: **Celoštátne kolo Geografickej olympiády, kat. Z**

Dátum, miesto: **24. – 26. 4. 2015, Nitra**

Poradie	Priezvisko a meno	Škola	Žiaka pripravoval	Čiastkové body			Body spolu (max. 135 b.)
				Vedomostný test (max. 50 b.)	Multimediálny test (max. 25 b.)	Praktický test (max. 60 b.)	
1	Hanzel Patrik	Gymnázium V. B. Nedožerského, Prievidza	Z. Cigáňová	40,0	21,0	57,0	**118,0**
2	Turňa Adam	Gymnázium, Školská 2, Dubnica nad Váhom	E. Sýkorová	38,0	20,0	56,0	**114,0**
3	Novák Miroslav	Gymnázium, Poštová 9, Košice	M. Kurtová	40,0	15,0	55,0	**110,0**
4	Veres Ivan	Gymnázium, M. R. Štefánika 16, Nové Zámky	R. Ganczner	37,0	16,0	50,0	**103,0**
5	Bocán Andrej	Gymnázium J. Hollého, Trnava	A. Bánová	36,0	13,0	54,0	**103,0**
6	Karaba Samuel	Gymnázium J. Hronca, Bratislava	R. Ambrózy	35,0	18,0	50,0	**103,0**
7	Bortel Tomáš	Gymnázium Ľ. Štúra, Zvolen	P. Hobzová	43,0	15,0	44,0	**102,0**
8	Stančík Filip	Gymnázium P. de Coubertina, Piešťany	M. Dubovská	38,0	17,0	47,0	**102,0**
9	Nedeľka Michal	Gymnázium Matky Alexie, Bratislava	Ľ. Matoušková	33,0	18,0	51,0	**102,0**
10	Mišt Jozef	Gymnázium A. H. Škultétyho, Veľký Krtíš	M. Čopová	29,0	16,0	49,0	**94,0**
11	Čavojec Matej	Gymnázium bilingválne, T. Ružičku 3, Žilina	M. Beňušová	32,0	15,0	44,0	**91,0**
12	Ondrija Samuel	Gymnázium J. A. Raymana, Prešov	Ľ. Kazimírová	28,0	18,0	44,0	**90,0**
13	Marhefka Marián	Gymnázium T. Vansovej, Stará Ľubovňa	A. Konevalová	36,0	14,0	39,0	**89,0**
14	Koňak Marek	Gymnázium, Školská 7, Spišská Nová Ves	M. Pemčáková	21,0	17,0	51,0	**89,0**
15	Molčan Martin	Gymnázium, Ul. 17. novembra 1180, Topoľčany	S. Krajčíková	27,0	13,0	47,0	**87,0**
16	Hudák Ivan	Evanjelické gymnázium J. Tranovského, Liptovský Mikuláš	L. Jašková	35,0	15,0	36,0	**86,0**

V prípade rovnosti bodov rozhoduje o poradí súťažiacich vedomostný test a praktický test.

Úspešnými riešiteľmi sú súťažiaci, ktorí získali minimálne 75 bodov.

Podujatie: **Celoštátne kolo Geografickej olympiády, kat. A, B, CD, Z**

Dátum, miesto: **24. – 26. 4. 2015, Nitra**

Poradie	Meno	Škola	Kategória	Práca/ vedomostný test	Obhajoba/ multimediálny test	Vedomostný test/ praktický test	Body	Anglický test	Body spolu
1	Šepeľák Patrik	Gymnázium P. Horova, Michalovce	A	70,0	15,0	33,0	118,0	19,0	58,3
2	Turňa Adam	Gymnázium, Školská 2, Dubnica nad Váhom	CD	70,0	15,0	38,0	123,0	17,0	58,0
3	Štec Štefan	Gymnázium, Poštová 9, Košice	A	68,0	15,0	36,0	119,0	18,0	57,7
4	Šinka Martin	Gymnázium J. Hollého, Trnava	B	70,0	15,0	30,0	115,0	19,0	57,3
5	Paluba Daniel	Gymnázium, Horešská 18, Kráľovský Chlmec	CD	70,0	15,0	37,0	122,0	16,0	56,7
6	Čičmanec Róbert	Gymnázium V. B. Nedožerského, Prievidza	A	69,0	15,0	31,0	115,0	18,0	56,3
7	Hanzel Patrik	Gymnázium V. B. Nedožerského, Prievidza	Z	40,0	21,0	57,0	118,0	17,0	56,3
8	Lukáč Martin	Gymnázium, Metodova 2, Bratislava	CD	63,0	13,0	38,0	114,0	18,0	56,0
9	Turňa Adam	Gymnázium, Školská 2, Dubnica nad Váhom	Z	38,0	20,0	56,0	114,0	17,0	55,0
10	Hofierková Natália	Gymnázium J. A. Raymana, Prešov	CD	60,0	14,0	33,0	107,0	19,0	54,7
11	Novák Miroslav	Gymnázium, Poštová 9, Košice	Z	40,0	15,0	55,0	110,0	18,0	54,7
12	Dubovecká Dominika	Gymnázium L. Stöckela, Bardejov	B	65,0	15,0	32,0	112,0	17,0	54,3
13	Glittová Klaudia	Gymnázium L. Stöckela, Bardejov	CD	69,0	15,0	31,0	115,0	16,0	54,3
14	Hakala Branislav Viliam	Evanjelické gymnázium J. A. Komenského, Košice	CD	55,0	15,0	39,0	109,0	18,0	54,3
15	Rybnikár Ľuboš	Gymnázium, Jablonská 5, Myjava	CD	65,0	13,0	34,0	112,0	17,0	54,3
16	Vašková Aneta	Gymnázium L. Stöckela, Bardejov	A	66,0	15,0	32,0	113,0	16,0	53,7
17	Bocán Andrej	Gymnázium J. Hollého, Trnava	Z	36,0	13,0	54,0	103,0	19,0	53,3
18	Vitkovič Michal	Gymnázium A. Vrábla, Levice	B	65,0	15,0	37,0	117,0	14,0	53,0
19	Andruch Michael	Gymnázium L. Dúbravu, Dunajská Streda	CD	65,0	15,0	28,0	108,0	17,0	53,0
20	Stančík Filip	Gymnázium P. de Coubertina, Piešťany	Z	38,0	17,0	47,0	102,0	19,0	53,0
21	Kochanová Erika	Gymnázium, Ul. 17. Novembra 1180, Topoľčany	A	65,0	14,0	30,0	109,0	15,0	51,3
22	Karaba Samuel	Gymnázium J. Hronca, Bratislava	Z	35,0	18,0	50,0	103,0	17,0	51,3
23	Pastierovičová Adriána	Gymnázium A. Vrábla, Levice	A	62,0	13,0	24,0	99,0	18,0	51,0
24	Bortel Tomáš	Gymnázium Ľ. Štúra, Zvolen	Z	43,0	15,0	44,0	102,0	17,0	51,0
25	Benč Martin	Gymnázium J. Kráľa, Zlaté Moravce	B	58,0	13,0	26,0	97,0	18,0	50,3
26	Kameniar Martin	Gymnázium sv. Andreja, Ružomberok	CD	68,0	15,0	23,0	106,0	15,0	50,3
27	Pavlíková Lucia	Gymnázium J. Lettricha, Martin	CD	67,0	15,0	23,0	105,0	15,0	50,0
28	Koňak Marek	Gymnázium, Školská 7, Spišská Nová Ves	B	60,0	14,0	21,0	95,0	17,0	48,7
29	Košťál Peter	Gymnázium J. Jesenského, Bánovce nad Bebravou	A	63,0	14,0	32,0	109,0	12,0	48,3
30	Skuhrová Anna	Gymnázium J. Lettricha, Martin	A	66,0	14,0	23,0	103,0	14,0	48,3
31	Balintová Iveta	Gymnázium P. Horova, Michalovce	B	70,0	15,0	22,0	107,0	12,0	47,7
32	Tordová Veronika	Gymnázium A. Vrábla, Levice	CD	60,0	14,0	24,0	98,0	15,0	47,7
33	Nedeľka Michal	Gymnázium Matky Alexie, Bratislava	Z	33,0	18,0	51,0	102,0	13,0	47,0
34	Demovič Daniel	Gymnázium J. Papánka, Bratislava	A	56,0	9,0	27,0	92,0	16,0	46,7
35	Koňak Marek	Gymnázium, Školská 7, Spišská Nová Ves	Z	21,0	17,0	51,0	89,0	17,0	46,7
36	Čavojec Matej	Gymnázium bilingválne, T. Ružičku 3, Žilina	Z	32,0	15,0	44,0	91,0	16,0	46,3
37	Jaďuďová Lucia	Gymnázium J. G. Tajovského, Banská Bystrica	A	68,0	14,0	13,0	95,0	14,0	45,7
38	Veres Ivan	Gymnázium, M. R. Štefánika 16, Nové Zámky	Z	37,0	16,0	50,0	103,0	11,0	45,3
39	Urbanová Martina	Gymnázium Ľ. Štúra, Zvolen	A	60,0	13,0	23,0	96,0	13,0	45,0
40	Molčan Martin	Gymnázium, Ul. 17. novembra 1180, Topoľčany	Z	27,0	13,0	47,0	87,0	16,0	45,0
41	Cabaj Oliver	Gymnázium, Ul. 1. Mája 905, Púchov	B	58,0	12,0	34,0	104,0	9,0	43,7
42	Ondrija Samuel	Gymnázium J. A. Raymana, Prešov	Z	28,0	18,0	44,0	90,0	13,0	43,0
43	Borovský Dominik	Gymnázium T. Vansovej, Stará Ľubovňa	A	59,0	12,0	24,0	95,0	11,0	42,7

44	Menichová Valentína	Gymnázium J. Lettricha, Martin	A	62,0	13,0	16,0	91,0	12,0	42,3
45	Mišt Jozef	Gymnázium A. H. Škultétyho, Veľký Krtíš	Z	29,0	16,0	49,0	94,0	11,0	42,3
46	Hudák Ivan	Evanjelické gymnázium J. Tranovského, Liptovský Mikuláš	Z	35,0	15,0	36,0	86,0	13,0	41,7
47	Simeonová Deana	Športové gymnázium J. Herdu, Trnava	CD	45,0	12,0	25,0	82,0	14,0	41,3
48	Lupánová Zuzana	Športové gymnázium J. Herdu, Trnava	A	50,0	10,0	18,0	78,0	15,0	41,0
49	Marhefka Marián	Gymnázium T. Vansovej, Stará Ľubovňa	Z	36,0	14,0	39,0	89,0	10,0	39,7
50	Pažitný Andrej	Gymnázium I. Kupca, Hlohovec	A	57,0	14,0	17,0	88,0	10,0	39,3
51	Vychlopenová Romana	Gymnázium L. Novomeského, Bratislava	B	61,0	13,0	19,0	93,0	8,0	39,0
52	Lysáková Patrícia	Gymnázium, Školská 2, Dubnica nad Váhom	B	50,0	14,0	16,0	80,0	12,0	38,7
53	Švoňavová Katarína	Gymnázium Ľ. Štúra, Zvolen	CD	55,0	14,0	22,0	91,0	8,0	38,3
54	Pastíriková Lucia	Gymnázium, Ul. 17. novembra 1180, Topoľčany	CD	60,0	14,0	25,0	99,0	5,0	38,0
55	Golkovský Jakub	Gymnázium K. Štúra, Modra	A	62,0	12,0	5,0	79,0	11,0	37,3
56	Novosedliaková Lea	Gymnázium J. Lettricha, Martin	B	45,0	13,0	17,0	75,0	12,0	37,0
57	Michalčíková Kristína	Gymnázium A. Bernoláka, Námestovo	B	58,0	14,0	21,0	93,0	5,0	36,0
58	Motyčka Matej	Gymnázium L. Novomeského, Bratislava	B	55,0	13,0	22,0	90,0	6,0	36,0
59	Valovčanová Lucia	Gymnázium Ľ. Štúra, Zvolen	CD	60,0	15,0	21,0	96,0	4,0	36,0
60	Šulko Adam	Gymnázium L. Novomeského, Bratislava	CD	45,0	12,0	20,0	77,0	9,0	34,7
61	Prokopovičová Jana	Súkromné gymnázium, Ul. 29. augusta 4, Bardejov	B	55,0	14,0	13,0	82,0	5,0	32,3

– zúčastnia sa sústredenia

VÝBER ABSTRAKTOV ÚSPEŠNÝCH PRÁC Z CELOŠTÁTNEHO KOLA 43. ROČNÍKA GO PRE SŠ

Kategória A

Globálne mestá

Aneta Vašková
Gymnázium L. Stöckela, Bardejov

Cieľom predloženej práce Geografickej olympiády je stručne popísať vybrané globálne centrá Európy, Ameriky, Ázie, Austrálie a Afriky. Takisto charakterizovať pojem globalizácia a s ním ďalšie súvisiace problémy, názory, jej svetový vplyv, výskyt a dopad. Poukázať na pozitíva, aj negatíva a stanoviť vlastný postoj. Taktiež konkrétnejšie analyzovať vybrané globálne mesto Singapur. Toto mesto charakterizovať z hľadiska fyzicko-geografickej a humánno-geografickej sféry. Popísať polohu, rozlohu, povrch, podnebie, počet obyvateľov, politickú, finančnú a kultúrnu situáciu. Zhodnotiť význam mesta, jeho perspektívy a vplyv na región, či celosvetový obchod. Poukázať na jeho celosvetové postavenie a význam.

Prvá kapitola pozostáva z 15 podkapitol, ktoré sa tiež delia na menšie celky popisujúce globalizáciu a pojmy s ňou spojené a takisto rozoberajú vlastný výskum. Kapitola pojednáva aj o problematike globálnych miest zo všetkých aspektov. Prináša jednotlivé pohľady na túto tému a rozoberá pojem a štruktúru globálneho mesta. Obsahuje aj výsledky výskumu, ktorý som uskutočnila medzi mojimi spolužiakmi práve na túto tému.

Druhá kapitola pozostávajúca z 5 podkapitol, ktoré sa členia na menšie podkapitoly, stručne charakterizuje konkrétne globálne mestá.

Tretia kapitola je spolu s prvou nosnou kapitolou celej práce. Člení sa na 3 podkapitoly, ktoré sa na menšie časti. Charakterizuje Singapur ako globálne mesto z hľadiska fyzicko-geografickej a humánno-geografickej analýzy. Popisuje polohu, rozlohu, obyvateľstvo, kultúru, ekonomiku, vplyv, či cestovný ruch tohto mesta.

Štvrtá kapitola obsahuje interview s človekom, ktorý v tomto meste žil niekoľko rokov.

Kategória B

Literárny cestovný ruch

Martin Šinka
Gymnázium J. Hollého, Trnava

Cestovný ruch – jeden z fenoménov dvadsiateho storočia, má rôzne podoby. Jednou z nich je na Slovensku pomerne málo známy literárny cestovný ruch, ktorý je však v ostatných európskych krajinách pomerne rozšírený. Hoci na Slovensku patrí v súčasnosti takmer neprebádaným druhom cestovného ruchu, má veľký potenciál pre svoj rozvoj. Literárny vývin na Slovensku je veľmi bohatý na výnimočné literárne diela a osobnosti, s ktorými je spojené veľké množstvo literárnych pamiatok, a to sú nevyhnutné predpoklady pre rozvoj literárneho cestovného ruchu.
Cieľom tejto práce bolo poukázať na význam cestovného ruchu, charakterizovať literárny cestovný ruch a zachytiť jeho rozličné podoby na Slovensku a v iných krajinách. V práci zachytávam mnohé literárne pamiatky, vybrané z nich stručne charakterizujem. K týmto literárnym pamiatkam uvádzam tiež predpoklady, ktoré by podmienili rozvoj literárneho cestovného ruchu v uvedených oblastiach.
Predložená práca obsahuje veľké množstvo obrazových príloh, tabuliek a máp, ktoré dotvárajú obsah práce a dodávajú jej geografický charakter. Práca má celkovo 136 strán, dôvodom dlhšieho rozsahu je vysoký počet zachytených literárnych pamiatok. Rozdelená je na 9 kapitol vrátane zoznamu použitej literatúry.

Kategória CD

Minerálne a termálne pramene Slovenska, ich využitie a ochrana

Adam Turňa
Gymnázium, Školská 2, Dubnica nad Váhom

Geografická práca podrobne rozoberá problematiku prameňov na Slovensku, pričom tejto téme sa venuje z viacerých hľadísk – geografického rozloženia, využitia, histórie a nezabúda sa ani na ochranu, obnovu a zachovanie pre budúce generácie. Je určená všetkým, ktorých zaujíma prírodné bohatstvo Slovenska vo forme podzemných vôd. Vzhľadom na bohatý výskyt a význam je problematika veľmi široká. Práca je rozdelená do 9 kapitol. Po úvodnej charakteristike nasleduje kapitola rozoberajúca rozloženie prameňov, ktoré je logickým dôsledkom hlavne geologického vývoja a stavby.

Po dvoch kapitolách, ktoré mapujú pramene z pohľadu fyzickej geografie, nasledujú tri kapitoly rozoberajúce pramene hospodársky. Skutočnosť, že slovenské pramene si ľudia vážili i v minulosti je zhrnutá v piatej kapitole. Hlavná téma práce – hospodárske využitie minerálnych i termálnych prameňov je spracovaná v kapitolách 6 a 7, každá sa venuje jednému z dvoch typov vyvierajúcich vôd. Obe kapitoly obsahujú informácie o kúpeľníctve, predaji minerálnych vôd, termálnych vodách ako obnoviteľnom zdroji energie a iných, na Slovensku menej frekventovaných možnostiach využitia. Autor zvýrazňuje fakt, že tie najvzácnejšie pramene sú využívané minimálne, alebo v niektorých prípadoch vôbec. Súčasťou siedmej kapitoly je aj návrh poznávacej kúpeľnej trasy, vytvorený s cieľom rozvoja kúpeľného cestovného ruchu.

V ôsmej kapitole nájdeme všeobecný charakter ochrany právnou cestou, ako i ochrany jednotlivcami a obyčajným ľudom. Rovnako v kapitole nadväzujeme na myšlienky 6. a 7. kapitoly konkrétnymi príkladmi nevyužitých a nechránených prameňov. Deviata kapitola je venovaná revitalizácii pôvodných kúpeľných miest v Sobranciach a Korytnici.

Predposledná kapitola sa metódou terénneho výskumu venuje miestnej oblasti. Kapitola rozoberá problematiku obnovy kúpeľov Belušské Slatiny a rozvoja kúpeľného cestovného ruchu v Trenčianskych Tepliciach. V záverečnej diskusii vyjadrili viacerí odborníci názor k zložitému konfliktu využitia a ochrany prameňov. Práca je dotváraná grafmi, fotografiami, tabuľkami a mapami. Vytvorili sme aj elektronickú knihu iBook, bulletin Belušské Slatiny a príručku k spracovanej kúpeľnej trase.

CELOŠTÁTNE KOLO 43. ROČNÍKA GEOGRAFICKEJ OLYMPIÁDY PRE ZŠ A OG V NITRE

Ďalší ročník celoslovenského kola „malej GO“ sa v dňoch 15. – 16. 5. 2015 uskutočnil na Fakulte prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. V priestoroch katedry geografie a regionálneho rozvoja ho zorganizovala IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Bratislava a Krajská komisia Geografickej olympiády v Nitrianskom kraji. Záštitu nad celým podujatím prevzal dekan fakulty prof. RNDr. Libor Vozár, CSc.

Súťažiacich a ich sprievod 15. mája popoludní slávnostne privítala vedúca katedry doc. RNDr. Alena Dubcová, CSc. a všetkým popriala čo najlepšie výsledky.

Po otvorení súťaže nasledovala exkurzia, prostredníctvom ktorej doktorandi katedry Mgr. Michaela Žoncová a Mgr. Andrej Svorad ukázali účastníkom súťaže zaujímavosti v blízkom okolí mesta Nitry. Prvou zastávkou bolo Arborétum v Tesárskych Mlyňanoch. Následne sa všetci presunuli do Tribečského múzea minerálov v Jelenci. Po zaujímavej prednáške majiteľa múzea, RNDr. Vladimíra Libanta, nasledovala posledná zastávka exkurzie – kostolík sv. Michala Archanjela v Nitre – Dražovciach s peknými pohľadmi na mesto Nitra i jeho okolitú krajinu.

Výsledky celoštátneho kola vyhlasujú H. Kramáreková, G. Nováková a A. Dubcová

Samotná súťaž sa začala 16. mája. Podujatia sa zúčastnilo 31 riešiteľov kategórie E, z ktorých 11 (35,48 %) bolo z osemročných gymnázií. Výsledky boli už tradične výborné a veľmi vyrovnané – celkovo len 3 účastníci neboli úspešní (9,67 % z celkového počtu súťažiacich).

Testy opravovali a vyhodnocovali členky poroty doc. RNDr. A. Dubcová, CSc., Mgr. E. Džupinová, PhD., RNDr. H. Kramáreková, PhD. a Mgr. G. Nováková, PhD. Bodové rozdiely medzi jednotlivými účastníkmi boli

Účastníci slávnostného vyhlásenia výsledkov celoštátneho kola

v mnohých prípadoch len minimálne, čo vyjadruje naozaj vysokú úroveň vedomostí súťažiacich. Na 1. mieste umiestnený Richard Hrivnák z Gymnázia na Grösslingovej 18 v Bratislave a na 2. mieste umiestnený Branislav Pencák zo Základnej školy, Nad Medzou 1 v Spišskej Novej Vsi dosiahli rovnaký počet 95 bodov (zo 100 možných). Na 3. mieste umiestnený Matúš Béber zo Základnej školy na Rozmarínovej 1 v Komárne dosiahol 93 bodov, rovnako ako aj na 4. mieste umiestnený Andrej Búran z Gymnázia L. Novomeského v Senici.

Víťazi kategórie E: M. Béber, B. Pencák a R. Hrivnák

Po absolvovaní testov všetci účastníci absolvovali prehliadku mesta so sprievodným slovom doc. RNDr. Alfreda Krogmanna, PhD., ktorý sa venoval vývoju mesta a problémom cestovného ruchu v Nitre.

Popoludní sa uskutočnilo slávnostné vyhlásenie súťaže a odovzdávanie cien. Hoci všetci súťažiaci boli za dosiahnuté výsledky odmenení rôznymi darčekmi, okrem

tradičných cien pre umiestnených na 1. – 3. mieste boli odovzdané aj ďalšie dve ceny dekana fakulty – získali ich Richard Hrivnák z Gymnázia na Grösslingovej ul. 18 v Bratislave a Samuel Hríbik zo Základnej školy, Dlhé Hony 1 z Trenčína.

Ceny účastníkom súťaže odovzdali doc. RNDr. Alena Dubcová, CSc. ako aj ďalší členovia Slovenskej komisie Geografickej olympiády.

Podujatie podporila Fakulta prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, Katedra geografie a regionálneho rozvoja FPV UKF v Nitre, vydavateľstvo Reader´s Digest, cestovná kancelária KOGE – cestovanie s geografmi a IUVENTA Bratislava.

Na záver by sme chceli vyjadriť poďakovanie predovšetkým pedagógom, ktorí žiakov na súťaž pripravili. Vďaka patrí aj Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre za poskytnuté priestory, organizácii IUVENTA za organizáciu a rovnako aj všetkým tým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pričinili o úspešný priebeh a príjemnú atmosféru celoštátneho kola GO pre ZŠ a OG v školskom roku 2014/2015.

RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.
foto: Bc. Beáta Šimurdová

Podujatie: **Celoštátne kolo Geografickej olympiády, kat. E**
Dátum, miesto: **15. – 16. 5. 2015, Nitra**

Poradie	Priezvisko a meno	Škola	Trieda	Žiaka pripravoval	Čiastkové body		Body spolu (max. 100 b.)
					Test – monotematická a teoretická časť (max. 60 b.)	Test – praktická časť (max. 40 b.)	
1	Hrivnák Richard	Gymnázium, Grösslingová 18, Bratislava	kvarta	M. Eliáš	59	36	**95**
2	Pencák Branislav	Základná škola, Nad Medzou 1, Spišská Nová Ves	9	M. Hojnošová	59	36	**95**
3	Béber Matúš	Základná škola, Rozmarínová 1, Komárno	8	M. Grešová	57	36	**93**
4	Búran Andrej	Gymnázium L. Novomeského, Senica	tercia	Ľ. Staňo	56	37	**93**
5	Krchlíková Simona	Základná škola, Školská 219, Žabokreky nad Nitrou	8	P. Arpáš	57	35	**92**
6	Šima Dávid	Gymnázium a základná škola sv. Mikuláša, Prešov	tercia	J. Mašlejová	57	35	**92**
7	Poturnay Marián	Gymnázium P. de Coubertina, Piešťany	kvarta	R. Urban	56	36	**92**
8	Brezina Peter	Základná škola, Benkova 34, Nitra	9	Z. Mašlonková	54	38	**92**
9	Sušienka Martin	Základná škola A. Dubčeka, Martin	8	P. Gočaltovská	51	40	**91**
10	Turan Krištof	Základná škola, Senohrad 129, Senohrad	8	Š. Ďurčová	58	32	**90**
11	Karácsony Eszter	Gymnázium Á. Vámbéryho, Dunajská Streda	kvarta	I. Bíró	54	36	**90**
12	Kirnágová Andrea	Gymnázium, Ľ. Štúra 26, Michalovce	tercia	K. Lešová	52	38	**90**
13	Cocuľa Michal	Základná škola, Karpatská 11, Svidník	9	A. Biskupová	56	32	**88**
14	Hríbik Samuel	Základná škola, Dlhé Hony 1, Trenčín	8	A. Dvoranová	54	34	**88**
15	Šimunek Tadeáš	Cirkevná základná škola Ž. Bosniakovej, Šurany	9	A. Malíková	54	34	**88**
16	Antálek Rudolf	Súkromná základná škola, Gorkého 4, Skalica	8	S. Koišová	52	36	**88**
17	Deraj Matej	Základná škola, Žitavská 1, Bratislava	9	K. Krajčovičová	54	33	**87**
18	Molnár Mátyás	Základná škola E. Adyho, Štúrovo	9	P. Bacsó	52	35	**87**
19	Bučeková Nina	Gymnázium A. Bernoláka, Senec	tercia	T. Vietorisová	52	35	**87**
20	Vengrin Miroslav	Gymnázium A. Bernoláka, Námestovo	kvarta	I. Doroš	55	31	**86**
21	Pomietlo Róbert	Gymnázium, Kukučínova 1, Poprad	tercia	T. Valigurová	49	36	**85**
22	Kincel Samuel	Základná škola, J. Švermu 6, Michalovce	9	V. Szabóová	48	36	**84**
23	Zalibera Adam	Gymnázium A. Bernoláka, Námestovo	kvarta	I. Doroš	54	29	**83**
24	Staník Michal	Základná škola, Kubranská 80, Trenčín	9	V. Matisová	45	38	**83**
25	Čerman Matej	Základná škola, Ďumbierska 17, Banská Bystrica	9	H. Bendíková	53	28	**81**
26	Petráš Ján	Základná škola, č. 77, Hontianske Nemce	9	D. Rumanová	50	31	**81**
27	Mezovský Pavol	Základná škola, č. 10, Liptovská Teplička	9	P. Durajová	48	32	**80**
28	Ilko Daniel	Základná škola, Nábrežná 17, Kysucké Nové Mesto	9	E. Palicová	47	32	**79**
29	Miadok Martin	Spojená škola, Tilgnerova 14, Bratislava	kvarta	P. Valachovičová	44	29	**73**
30	Liptáková Miroslava	Základná škola, P. Jilemnického 2, Zvolen	8	P. Zboran	43	29	**72**
31	Šatala Dávid	Základná škola, školská 2, Michaľany	9	A. Bodnárová	38	30	**68**

Úspešnými riešiteľmi sú súťažiaci, ktorí získali minimálne 75 bodov.

V prípade rovnosti bodov rozhoduje o poradí súťažiacich teoretická časť a následne monotematická časť.

VYBERÁME Z PRIPOMIENOK OKRESNÝCH KOMISIÍ GEOGRAFICKEJ OLYMPIÁDY PRE ZŠ A OG K PRIEBEHU 43. ROČNÍKA (ŠKOLSKÝ ROK 2014/15)

V posledných rokoch sme boli svedkami väčších či menších pohybov v pravidlách Geografickej olympiády pre ZŠ a OG. Niektoré zmeny boli akceptované, iné naopak – prijaté s veľkými výhradami. Tieto zmeny sa podpísali pod pomerne veľké množstvo postrehov, pripomienok, návrhov a požiadaviek, ktoré nám tlmočili okresné komisie súťaže. Z pripomienok vyberáme najčastejšie sa opakujúce a prostredníctvom Geospravodaja sa pokúsime tlmočiť stanoviská Slovenskej komisie Geografickej olympiády, respektíve autorského kolektívu pre tvorbu testov k týmto podnetom.

Súčasná kategorizácia súťaže zvýhodňuje starších žiakov v „spojených“ kategóriách E a F. Navrhujeme voliť témy pre tieto kategórie neutrálne, tak by neboli „zvýhodnení“ súťažiaci z vyšších ročníkov.

Tí z vás, ktorí ste pripravovali žiakov na Geografickú olympiádu v školskom roku 2015/16, ste si už iste všimli, že táto požiadavka bola akceptovaná. Témy pre jednotlivé kategórie sa autorský kolektív v školskom roku 2015/16 snažil pripraviť tak, aby boli mladší i starší žiaci v danej kategórii nútení vyvinúť približne rovnaké úsilie na prípravu. S výberom vhodných tém nám môžete pomôcť. V Metodicko-organizačných pokynoch k 44. ročníku Geografickej olympiády pre ZŠ a OG v školskom roku 2015/16 je zverejnená výzva pre učiteľov geografie na základných školách a osemročných gymnáziách, aby do 31. mája 2016 na adresy novakova@fns.uniba.sk a kramarekova@ukf.sk posielali návrhy tém pre 45. ročník GO vrátane ich krátkej anotácie.

Ešte poznámka k „znevýhodneniu“ mladších súťažiacich:

Na základe údajov zozbieraných v rámci 43. ročníka súťaže o úspešnosti mladších a starších súťažiacich v kategóriách E a F v krajských kolách dvoch samosprávnych krajov a v kategórii E v celoštátnom kole sa nepreukázala štatisticky významná rozdielnosť v úspešnosti medzi žiakmi nižšieho a vyššieho ročníka súťažiacich v tej istej kategórii. Minimálne vo vyšších kolách súťaže sa teda námietka zvýhodnenia starších žiakov v „spojených“ kategóriách ukázala ako neopodstatnená. Rozdiely medzi súťažiacimi v nižších kolách súťaže (školskom a okresnom) vyhodnotíme, ak sa nám podarí získať dostatok štatistických údajov. Pokus o ich zber prebehol v tomto školskom roku, tabuľky zapojenosti do školských kôl však vykazujú vysokú chybovosť. Údaje a tiež informácie plynúce z e-mailovej komunikácie s učiteľmi, ktorí majú školské kolo olympiády „na starosti“ ukazujú, že na mnohých školách základné kolo súťaže buď vôbec neprebehlo a zaslané údaje o úspešnosti boli vyfabulované alebo školské kolo síce prebehlo, nie však podľa pravidiel. Vo veľkom počte prípadov učitelia pripravujúci školské kolo priznali, že z testov vypustili časť o miestnej krajine, čo je v podstate porušením pravidiel súťaže. Zatiaľ teda nie je isté, či sa údaje zo školských a okresných kôl budú dať z týchto dôvodov korektne štatisticky vyhodnotiť. Pokiaľ áno, o výsledkoch výberového zisťovania vás budeme informovať.

Napísať do pokynov, že počet postupujúcich do okresného kola určí okresná komisia, tak ako to bolo doposiaľ.

Požiadavka bude predložená na schválenie na najbližšom zasadnutí Slovenskej komisie Geografickej olympiády.

Pokyny ku GO zverejniť skôr, nie až v októbri, či neskôr, čo komplikuje prípravu žiakov na súťaž.

Požiadavke sa vynasnažíme vyhovieť.

Požiadavka na prípravu pracovného materiálu (učebného textu), ktorý by bol dostupný v elektronickej podobe so základnými informáciami k aktuálnym témam súťaže.

Z pomerne malého (a postupne zmenšujúceho sa) rozpočtu súťaže nie je možné finančne pokryť náklady na prípravu učebného textu, ktorý by pokrýval témy súťaže.

Posunúť termín okresného kola GO na neskorší dátum – aspoň na koniec februára.

Nie je možné z dôvodu jarných prázdnin.

Neodpočítavať body v hodnotení úloh (tento postup sa vyskytol v testoch na okresných kolách súťaže).

V hárkoch s riešeniami úloh k testom jednotlivých kategórií okresného kola bol pokyn ubrať bod za každý neprávne určený štát v úlohe 2 v praktickom teste kategórie F. Na riziko odčítania bodu boli súťažiaci v zadaní úlohy upozornení. Cieľom takto nastaveného postupu pri hodnotení úlohy bolo predísť špekulatívnemu prístupu k riešeniu – keby si žiak nebol istý odpoveďou, inými slovami, keby s mapami v atlase nedokázal narábať s požadovanou presnosťou, mohol by do odpovede popri správnych štátoch uviesť aj tie, u ktorých si správnosťou odpovede nebol celkom istý. Keby mu za takýto postup vedúci k nesprávnym odpovediam nič nehrozilo, uvedením „nesprávnych“ štátov by nič nepokazil a získal by za riešenie úlohy plný počet bodov rovnako ako žiak, ktorý pracoval úplne presne a do odpovede uviedol iba správne štáty.

Niektoré praktické úlohy boli zadané formou chytákov – smer na sever bol otočený len preto, aby sa čo najviac žiakov pomýlilo!

S týmto tvrdením nemôžeme súhlasiť. Smer na sever v úlohách rozhodne nebol „otočený“ preto, aby to žiakov mýlilo. Práve naopak. Zorientovať mapu je prvý a najdôležitejší krok pri práci s ňou. V praktickom živote sa stretávame s plánmi a zjednodušenými mapami, napríklad v rôznych propagačných materiáloch, ktoré nerešpektujú orientáciu mapového obrazu tak, ako je zaužívané v atlasoch. Za všetky môžeme spomenúť napríklad plán Harmaneckej jaskyne – smer na sever je otočený o približne 330°. Podobné je to napríklad s orientačným plánom skanzenu v Starej Ľubovni, či s plánom ZOO v Ostrave a v mnohých ďalších prípadoch. Našli by sme ich stovky.

K úlohe č. 1 v praktickej časti testu kategórie G: Geografická sieť so vzdialenosťou poludníkov 7,5° od seba je pre túto kategóriu nevhodná.

V tejto úlohe mali súťažiaci do zemepisnej siete zaznačovať body, ktorých polohu určoval prienik konkrétnej rovnobežky s konkrétnym poludníkom. Poludníky určujúce polohu bodov boli vybrané tak, aby počítanie s polstupňami nebolo vôbec potrebné. Konkrétne išlo o 45° geografickej šírky (čiže „polovica“ medzi poludníkmi 30° a 60°) a 15° geografickej šírky (čiže opäť „polovica“ medzi poludníkmi 0° a 30°).

K úlohe č. 3 v praktickej časti testu kategórie G: Piatak nedokáže vypočítať vzdialenosť v danej štvorcovej sieti. Úloha sa dá vyriešiť buď pomocou priamej úmernosti (teda trojčlenkou) – v matematike učivo 7. ročníka alebo pomocou Pytagorovej vety. Pritom počítanie s desatinnými číslami sa bežne robí až v 6. ročníku. Možno pozná autor úlohy aj iné riešenie, ktoré zvládne piatak (mohol by ma poučiť).

Úlohou súťažiaceho bolo určiť skutočnú vzdialenosť bodu M a domčeka, ak má k dispozícii zakreslenie ich vzájomnej polohy v štvorcovej sieti so stranou štvorca reprezentujúcou skutočnú vzdialenosť 2 metre.

Na správne vyriešenie úlohy nie je nutné ani poznať trojčlenku, ani ovládať Pytagorovu vetu a dokonca nie je potrebná ani zručnosť v počítaní s desatinnými číslami. Stačí schopnosť presne rysovať a narábať s kružidlom. Postup, potrebný k riešeniu úlohy zvládne aj piatak:

1. V štvorcovej sieti narysujeme úsečku spájajúcu bod M a polohu domčeka.
2. Pomocou kružidla nanesieme stranu štvorca zo štvorcovej siete na narysovanú úsečku toľkokrát, koľkokrát je potrebné. Strana štvorčeka sa na narysovanú úsečku vojde v danej úlohe trikrát celá a ešte polovica zo „štvrtého nanesenia“. Keďže strana štvorčeka reprezentuje skutočnú vzdialenosť 2 m, bod M a domček sú v skutočnosti vzdialené 2 + 2 + 2 + 1 = 7 metrov.

K úlohe č. 1 v praktickej časti testu kategórie F: Do doplňovačky bolo potrebné napísať názov ostrovného štátu v Stredozemnom mori – člena EÚ. V žiadnom z obidvoch odporúčaných atlasov sa však nenachádza mapa Európskej únie a v týchto ročníkoch sa EÚ ešte nepreberala.

Ostrovné štáty v Stredozemnom mori sú iba dva: Malta a Cyprus. Obidva sú členmi Európskej únie. Do doplňovačky vzhľadom na počet písmen vychádzal iba Cyprus. V tomto zmysle bola informácia o tom, že ide o členský štát Európskej únie, irelevantná.

Ešte na okraj: s učivom o Európskej únii sa žiaci stretávajú už na hodinách vlastivedy v treťom ročníku ZŠ.

K úlohe č. 4 v praktickej časti testu kategórie E: Satelitná snímka jazera sa veľmi podobá na Onežské jazero, čo môže žiaka pomýliť.

Súhlasíme s tým, že satelitná snímka mohla súťažiacemu na prvý pohľad pripomínať aj Onežské jazero. V ďalších podotázkach úlohy je však uvedené, že jazero leží na hranici troch európskych štátov, čo pre Onežské jazero neplatí.

Ďakujeme všetkým, ktorí nám poslali vyplnený formulár a postarali sa tak o cennú spätnú väzbu pre tvorcov testov Geografickej olympiády.

Mgr. Gabriela Nováková, PhD.
členka Slovenskej komisie GO
a vedúca autorského kolektívu GO pre ZŠ a OG

DÔLEŽITÉ INFORMÁCIE ZO ZASADNUTIA SK GO

Zasadnutie Slovenskej komisie Geografickej olympiády sa uskutočnilo dňa 13. 10. 2015 v Bratislave. Prinášame vám výber z najdôležitejších uznesení.

- SK GO žiadala zozbierať každoročne pre potreby AK GO pre kat. A, B, CD a Z na krajskom kole pripomienky učiteľov. Na zber pripomienok boli organizáciou IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže pripravené tlačivá (pre ZŠ a SŠ), ktoré sa zverejnili na www.olympiady.sk. Krajskí predsedovia a podpredsedovia boli požiadaní, aby na krajských kolách na túto skutočnosť upozornili učiteľov. Termín na

odoslanie pripomienok e-mailom R. Lehotskému, ktorý ich zozbiera a odovzdá vedúcim autorských kolektívov a predsedovi SK GO, mal byť do jedného mesiaca po uskutočnení krajského kola. Stanoviská autorských kolektívov k pripomienkam mali byť zverejnené v GEO Spravodaji, príp. na www.olympiady.sk. Nakoľko prítomní krajskí predsedovia a podpredsedovia GO neprejavili záujem o spätnú väzbu zabezpečovanú touto formou, úloha sa zrušila a tlačivá boli po tomto zasadnutí SK GO z www.olympiady.sk odstránené.

- SK GO opäť konštatuje, že sa vo viacerých prípadoch na okresných kolách nevytvárajú úlohy z miestnej krajiny. Komisie za túto časť testu tak prideľujú súťažiacim automaticky 10 bodov alebo ich neprideľujú vôbec, čím znižujú ich úspešnosť. Je potrebné predsedov okresných kôl na tento vážny nedostatok upozorňovať. R. Lehotský v tejto súvislosti uviedol, že Dejepisná olympiáda má pre tvorbu úloh z regionálnej histórie vytvorenú jednoduchú pomôcku na tvorbu testov, kde sú uvedené ukážky úloh rôznych typov podľa jednotlivých krajov. Materiál je zverejnený na www.olympiady.sk pod Dejepisnou olympiádou v časti Pomocné materiály.

- SK GO navrhuje, aby mohli súťažiaci z nižších kategórií v prípade záujmu súťažiť vo vyšších kategóriách, ale za podmienky, že budú v jednom školskom roku súťažiť iba v jednej kategórii. SK GO tak reaguje na prípad vyradeného súťažiaceho zo základnej školy, ktorému nebol v školskom roku 2014/2015 umožnený postup v kat. Z zo školského do krajského kola.

- Bol zhodnotený dopad zmeny kategorizácie GO pre ZŠ a OG v školskom roku 2014/2015. Na základe údajov z priebehu 43. ročníka GO zozbieraných v dvoch samosprávnych krajoch sa nepreukázala štatisticky významná rozdielnosť v úspešnosti medzi žiakmi nižšieho a vyššieho ročníka ZŠ a OG súťažiacich v tej istej kategórii na úrovni krajských kôl a celoštátneho kola. Otvorená zostala otázka sankcionovania porušovania pravidiel súťaže organizátormi školských kôl. Podrobnejšie informácie o priebehu GO pre ZŠ a OG v školskom roku 2014/2015 budú uverejnené v pripravovanom GEO Spravodaji 2015.

- L. Tolmáči informoval o priebehu 12. ročníka Medzinárodnej geografickej olympiády IGEO, ktorá sa uskutočnila v dňoch 11. – 17. 8. 2015 v Ruskej federácii (Tver). Súťažiacim (Róbert Čičmanec, Gymnázium V. B. Nedožerského, Prievidza, Patrik Šepelák, Gymnázium P. Horova, Michalovce, Martin Šinka, Gymnázium J. Hollého, Trnava, Adam Turňa, Gymnázium, Školská 2, Dubnica nad Váhom) sa v tomto roku nepodarilo získať medailové umiestnenie. Podujatia sa zúčastnilo 164 súťažiacich zo 41 krajín. Podrobnejšie informácie o priebehu a výsledkoch IGEO budú uverejnené v pripravovanom GEO Spravodaji 2015.

- R. Lehotský konštatoval, že nebola využitá možnosť dvojtýždňovej prípravy pred IGEO, ktoré majú olympiády s medzinárodným výstupom k dispozícii. Navrhol do realizácie zapojiť aj iné geografické pracovisko v SR. L. Tolmáči avizoval riešenie zapojením doktorandov z Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave.

- SK GO upresňuje nasledovné informácie ku kat. E, F a G. Je potrebné dodržiavať postupový kľúč a neuprednostňovať žiakov nižšieho ročníka v kategórii nejakým dodatočným pravidlom. Školský rok 2014/2015 bol v koncipovaní testových úloh prechodným rokom. Od školského roku 2015/2016 budú testové úlohy monotematickej a teoretickej časti testu zadávané v rámci vybraných tém, nebudú nutne vychádzať z učiva príslušných ročníkov, ale budú „neutrálne“, takže žiaci oboch ročníkov v kategórii budú musieť vyvinúť rovnakú námahu na osvojenie si témy, resp. zvládnutie prípravy na konkrétny ročník GO. Témy pre jednotlivé kolá a kategórie budú zverejnené v Metodicko-organizačných pokynoch vrátane krátkej anotácie. Na návrhu tém pre budúce ročníky GO sa môžu podieľať učitelia geografie na ZŠ a OG (návrh témy/tém spolu s anotáciou budú zasielať priamo členom autorského kolektívu pre tvorbu testov). Informácia o tejto možnosti bude zverejnená v Metodicko-organizačných pokynoch 44. ročníka GO pre ZŠ a OG (aktuálny ročník). Do Metodicko-organizačných pokynov k 44. ročníka GO pre ZŠ a OG sa zakomponuje: a) upozornenie, že témy vypísané pre jednotlivé kategórie a kolá sú záväzné pre daný ročník GO, v školskom kole nie je možné používať publikované testy z vyšších kôl predošlých ročníkov GO, b) informácia, že do vyššieho kola nesmie byť pozvaný neúspešný riešiteľ nižšieho kola a to ani vtedy, ak skončil na postupovej pozícii. Organizátor vyššieho kola namiesto neho môže pozvať iného úspešného riešiteľa, ktorý skončil na nepostupovej pozícii (v školskom kole v inej ZŠ alebo OG pri postupe do okresného kola; v okresnom kole v inom okrese pri postupe do krajského kola). Rozhodujúcim kritériom pre postup bude dosiahnutý počet bodov, c) informácia, že Metodicko-organizačné pokyny sú nadradené Organizačnému poriadku Geografickej olympiády z 1. 9. 2010.

- Celoštátne kolá GO pre kat. A, B, CD, Z a kat. E sa uskutočnia v školskom roku 2015/2016 v Banskej

Bystrici.

- SK GO berie na vedomie, že sa Medzinárodná geografická olympiáda IGEO uskutoční v Číne (Peking) v dňoch 17. – 21. 8. 2016 a že sa medzinárodná súťaž NGWC v školskom roku 2015/2016 neuskutoční.
- SK GO vydá GEO Spravodaj 2015. Obsah čísla bude nasledovný: Editoriál (V. Lauko), Celoštátne kolo 43. ročníka Geografickej olympiády pre SŠ v Nitre (V. Lauko, L. Tolmáči), Výber abstraktov úspešných prác z celoštátneho kola 43. ročníka GO pre SŠ (R. Lehotský), Celoštátne kolo 43. ročníka Geografickej olympiády pre ZŠ a OG v Nitre (H. Kramáreková), Vyberáme z pripomienok k testom okresného kola GO pre ZŠ a OG a prvé skúsenosti zo zmeny kategorizácie GO pre ZŠ a OG (G. Nováková), Dôležité informácie zo zasadnutia SK GO (Lehotský), Témy písomných prác GO pre 45. ročník (R. Lehotský), Termínovník kôl Geografickej olympiády pre 44. ročník, školský rok 2015/2016 (R. Lehotský), Medzinárodná geografická olympiáda IGEO v Ruskej federácii (F. Križan, G. Zubriczký), Úspešní učitelia GO v Trenčianskom kraji (H. Kramáreková).
- L. Tolmáči navrhol udeľovať učiteľom, ktorí majú dlhodobo úspešných vlastných žiakov na krajských a celoštátnych kolách GO cenu Slovenskej geografickej spoločnosti. Pripraví návrh pravidiel na jej udeľovanie.

RNDr. Roman Lehotský

TÉMY PÍSOMNÝCH PRÁC PRE 45. ROČNÍK GO PRE SŠ

SK GO vybrala a schválila pre školský rok 2016/2017 nasledovné témy písomných prác GO pre SŠ:

Kategória A:
- Čína – dejisko Medzinárodnej geografickej olympiády 2016 (L. Tolmáči)
- Novodobé sťahovanie národov a jeho dôsledky (J. Rechtorík, D. Gurňák)
- Severoruské ostrovy – využitie včera a dnes (K. Danielová)
- Island – turistický magnet súčasnosti (D. Gurňák)
- Sýria a Irak – križovatka kultúr v minulosti a bojisko súčasnosti (D. Gurňák, J. Rechtorík)

Kategória B:
- Umelé vodné nádrže na Slovensku (J. Rechtorík)
- Výroba piva na Slovensku (J. Rechtorík)
- Premeny môjho sídla v čase (P. Likavský)
- Adrenalínový cestovný ruch a jeho rozvoj na území SR (V. Čech)
- Odkiaľ pochádza ovocie a zelenina v našich obchodoch (S. Csachová)

Kategória CD:
- Geopark – inovatívna forma ochrany krajiny a edukácie v teréne (R. Cákoci)
- Klimatické zmeny a ich dôsledky pre ľudstvo (J. Rechtorík)
- Environmentálne problémy vybraných mestských sídiel (J. Rechtorík)
- Živelné pohromy a ich vplyv na centrá CR (K. Danielová)
- Pamiatky UNESCO a ich ohrozenia (K. Danielová)

RNDr. Roman Lehotský

TERMÍNOVNÍK KÔL GEOGRAFICKEJ OLYMPIÁDY, 44. ROČNÍK, ŠKOLSKÝ ROK 2015/2016

Kategória/kolo	školské	obvodné	krajské	celoštátne
A, B, CD	do 5.2.2016	–	10.3.2016	29.4-1.5.2016
Z	5.2.2016	–	10.3.2016	29.4-1.5.2016
E	do 11.12.2015	4.2.2016	20.4.2016	13.-14.5.2016
F	do 11.12.2015	4.2.2016	20.4.2016	–
G	do 11.12.2015	4.2.2016	–	–

RNDr. Roman Lehotský

MEDZINÁRODNÁ GEOGRAFICKÁ OLYMPIÁDA IGEO 2015 – TVER (RUSKO)

Slovenský tím na Medzinárodnej geografickej olympiáde IGEO 2015 v ruskom Tvere. Zľava G. Zubriczký, R. Čičmanec, P. Šepeľák, A. Turňa, M. Šinka a F. Križan.

V dňoch 11. – 17. augusta 2015 sa na 12. ročníku Medzinárodnej geografickej olympiády (iGeo) stretli najlepší študenti vo veku 16 až 19 rokov reprezentujúci krajiny z celého sveta, aby súťažili tak v teoretických ako i praktických geografických vedomostiach. Olympiáda sa konala pod záštitou Medzinárodnej geografickej únie (IGU). Miestom konania bolo edukačné a rekreačné zariadenie Computeria v regióne Tver v Ruskej federácii.

Medzinárodnej geografickej olympiády sa zúčastnilo 160 študentov zo 40 krajín sveta. Zúčastnenými krajinami boli: Argentína, Arménsko, Austrália, Bielorusko, Belgicko, Bolívia, Bulharsko, Čierna Hora, Čína, Hongkong, Macao, Taiwan, Chorvátsko, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Filipíny, Fínsko, Maďarsko, Indonézia, Japonsko, Kazachstan, Litva, Lotyšsko, Mexiko, Mongolsko, Holandsko, Nový Zéland, Nigéria, Poľsko, Rumunsko, Rusko, Singapur, Slovensko, Slovinsko, Srbsko, Thajsko, Turecko, Veľká Británia a USA. Na priebeh súťaže dozerali pozorovatelia z Azerbajdžanu, Kanady, Číny, Iránu, Singapuru a Švajčiarska.

Slovenskú republiku reprezentovali štyria študenti: Róbert Čičmanec (Gymnázium V. B. Nedožerského, Prievidza), Patrik Šepeľák (Gymnázium P. Horova, Michalovce), Martin Šinka (Gymnázium J. Hollého, Trnava) a Adam Turňa (Gymnázium, Školská 2, Dubnica nad Váhom). Vedúcimi slovenského tímu boli Mgr. Gabriel Zubriczký, PhD. a doc. RNDr. František Križan, PhD. z Katedry regionálnej geografie, ochrany a plánovania krajiny (Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave).

Slovenskí olympionici, ktorých výber sa uskutočnil na 43. ročníku celoštátneho kola Geografickej olympiády, sa zúčastnili sústredenia v 11. – 14. mája 2015 v Bratislave. Odbornú prípravu študentov z oblasti fyzickej, humánnej a regionálnej geografie zabezpečovali vysokoškolskí pedagógovia z rôznych geografických pracovísk na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Súčasťou sústredenia boli prednášky, semináre, diskusie, ako i práca v teréne a testovanie.

Odchod na súťaž bol organizovaný z Bratislavy, odkiaľ sa účastníci prepravili do Viedne a následne letecky do Moskvy. Samotná súťaž sa konala mimo urbanizovaného územia a súťažiaci boli usporiadateľmi prepravení na vidiek asi 200 km od Moskvy, kde sa súťaž konala.

Úspešná prezentácia nášho tímu na kultúrnom večeri

Olympiáda začínala slávnostnou otváracou ceremóniou, na ktorej rečnili mnohí zástupcovia akademickej obce (Lomonosovova univerzita v Moskve, Ruská geografická spoločnosť), ako i politických štruktúr (Ministerstvo školstva Ruskej federácie, guvernér Tverskej oblasti).

Súťaž, tak ako v minulých ročníkoch, pozostáva z troch častí. Písomný test (Written Response Test) (http://geoolympiad.org/2015/2015WRT-QuestionBooklet.pdf)

tvoril 40 % z celkového hodnotenia a trval 180 minút. Pozostával zo 6 hlavných tematických celkov: A) zvetrávanie, B) tropické búrky, C) mapové zručnosti a chladné prostredia, D) konflikty o vodu, E) život v slumoch, F) geografia a kultúrna rozmanitosť. Test tvorili rôznorodé otázky s možnosťou výberu odpovede, doplnením textu, opisom procesu alebo vysvetlením javu a pod.

Slovenský tím s dobrovoľníčkou Oľgou pri práci v teréne

Druhú časť súťaže predstavovala práca v teréne (Field Work), ktorá sa uskutočnila v urbanizovanom území (mesto Starica) a tvorila 40 % z celkového hodnotenia. Práca v teréne bola rozdelená na dve etapy (http://geoolympiad.org/2015/index.shtml). V prvej etape študenti pracovali v tíme a práca v teréne pozostávala zo 4 úloh: výpočet hustoty zaľudnenia definovaného územia, geomorfologické mapovanie a práca s mapou, spracovanie mapy využitia zeme pozorovaného územia, mapovanie zmien v krajine na základe historických fotografií a súčasného stavu krajiny. Druhá etapa bola individuálnou časťou práce v teréne založená na hodnotení a mapovaní udržateľného rozvoja sídelného systému.

Poslednou časťou bol multimediálny test (Multimedia Test), ktorý tvorilo 40 otázok (http://geoolympiad.org/2015/2015MMtest.pdf) a tvoril 20 % z celkového hodnotenia. Multimediálny test prebiehal na počítači formou prezentácie úloh na monitore (študenti pracovali individuálne). Na riešenie rôznorodých úloh bol vyčlenený čas 45 minút. Išlo o prácu s mapami, riešenie grafických úloh, identifikácia procesov na fotografiách či videách, pochopenie textu a pod.

Tradičnou súčasťou Medzinárodnej geografickej olympiády je aj posterová prezentácia vybraných geografických problémov. Ide o tímovú prácu súťažiacich z každej krajiny, ktorí prítomným vysvetľujú svoje chápanie a riešenie zadaného problému formou diskusie pri vyrobenom posteri. Hodnotenie posterov nemá vplyv na celkové hodnotenie súťažiacich, je však príjemným spestrením celej súťaže a študenti takto môžu preukázať svoje zručnosti a schopnosti riešiť zadaný problém z rôznych aspektov v rôznych krajinách.

Neodmysliteľnou súčasťou iGeo je kultúrny večer spojený s prezentáciou tímov, resp. krajín ich pôvodu. Ide o príjemné spestrenie súťažnej atmosféry často aj zábavnou, avšak poučnou formou. Niektoré tímy predvádzali tance (Argentína), iné hru na hudobné nástroje (Thajsko) alebo spev národných piesní (Japonsko). Slovenskí olympionici sa rozhodli naučiť účastníkov z iných krajín jedinečné slovenské výrazy. Mnohé z nich (napr. čučoriedka) robili viacerým problémy a navodilo úsmevnú a radostnú atmosféru. Program pripravený našimi študentmi hodnotíme pozitívne a medzi účastníkmi vzbudilo záujem o slovenský jazyk.

Na exkurzii v Moskve – Leninovo námestie

Okrem súťaží sú náplňou programu Medzinárodnej geografickej olympiády aj odborné exkurzie. Organizátori si pre účastníkov pripravili exkurzie do miest Tver a Toržok a celodennú exkurziu k jazeru Seliger. Exkurzie boli spojené s rôznymi súťažami, v ktorých slovenskí študenti v tíme so singapurskými študentmi obstáli v silnej medzinárodnej konkurencii. Harmonogram iGeo bol spestrený zorganizovaným tradičných ruských trhových slávností v mieste realizácie súťaže spojený s tradičným čajovým obradom a bohatým sprievodným programom.

Výsledky 12. ročníka Medzinárodnej geografickej olympiády boli slávnostne vyhlásené pri otváracom ceremoniáli Medzinárodného geografického kongresu IGU na Lomonosovovej univerzite v Moskve. Okrem príhovorov významných osobností z geografického i politického prostredia sa účastníkom iGeo v priamom prenose prihovorili aj kozmonauti z Medzinárodnej vesmírnej stanice ISS. Žiaľ, tento rok sa študentom zo Slovenska nepodarilo získať žiadne medailou ocenené umiestnenie.

V Moskve na známom Červenom námestí

Poznatky a skúsenosti z medzinárodného kola Geografickej olympiády možno hodnotiť na dvoch úrovniach. Prvou z nich je dôstojná reprezentácia Slovenskej republiky na medzinárodnej úrovni. V tomto zmysle nejde iba o vedomostné testovanie, ale i o prácu v teréne v kontexte aplikovaných teoretických poznatkov v praxi. Na druhej strane ide o prezentáciu kultúrnych špecifík a propagáciu Slovenska v súvislosti so sprievodným programom. Druhou úrovňou je prínos pre samotných študentov ako účastníkov medzinárodnej súťaže. Získavanie skúseností z obdobných súťaží predstavuje významný nástroj ich adaptácie na konkurenčné prostredie a presadzovanie sa v spoločnosti.

Budúcim reprezentantom možno odporučiť výraznejší dôraz na samoštúdium, a to tak z odborného hľadiska ako i jazykového. Pedagógov možno v tejto súvislosti požiadať o výraznejší dôraz na precvičovanie praktických zručností a prácu v teréne.

Aktuálny ročník Medzinárodnej geografickej olympiády priniesol nové možnosti riešenia olympiády a dodatok k pravidlám iGeo, čo možno hodnotiť pozitívne. Prínosom je aj nadviazanie nových kontaktov na medzinárodnej úrovni. Ide o členov z nových účastníckych krajín (napr. Argentína, Bolívia) ako i upevnenie postavenia slovenskej delegácie v medzinárodnom kolégiu Geografickej olympiády.

doc. RNDr. František Križan, PhD.
Mgr. Gabriel Zubriczký, PhD.
foto: Róbert Čičmanec

ÚSPEŠNÍ UČITELIA GEOGRAFICKEJ OLYMPIÁDY V TRENČIANSKOM KRAJI

Z histórie Geografickej olympiády v Trenčianskom kraji

Geografická olympiáda sa v Trenčianskom kraji realizuje od reorganizácie administratívneho členenia Slovenskej republiky, od školského roka 1996/1997. Vzhľadom na to, že v tom čase v kraji žiadne vysokoškolské geografické pracovisko neexistovalo, ponuka na vytvorenie krajskej komisie Geografickej olympiády prišla z Katedry geografie Fakulty prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre prostredníctvom RNDr. Hildy Kramárekovej. Vtedajšia pracovníčka Krajského školského úradu v Trenčíne PaedDr. Mária Dreisigová túto ponuku prijala, a tak sa zrodil odborno-organizačný tandem, ktorý stál pri vzniku Geografickej olympiády v Trenčianskom kraji.

Vznikla krajská komisia Geografickej olympiády, ktorá bola a aj v súčasnosti je tvorená pracovníkmi Katedry geografie FPV UKF v Nitre v zložení: predsedníčka – RNDr. Hilda Kramáreková, členovia – PaedDr. Jozef Cimra, RNDr. Peter Chrastina, RNDr. Alfred Krogmann, RNDr. Daša Oremusová, PaedDr. Ján Veselovský. Táto komisia v tomto zložení pracovala až do začiatku roka 2011. V roku 2011 PaedDr. Jozef Cimra odišiel pracovať do Bratislavy, avšak členom komisie zostal. Od 1. 9. 2011 doc. RNDr. et Mgr. Petra Chrastinu, PhD., už ako pracovníka Katedry histórie Filozofickej fakulty UKF v Nitre, v komisii nahradila RNDr. Lucia Šolcová, PhD.

Aktuálne zloženie krajskej komisie Geografickej olympiády v Trenčianskom kraji je nasledovné: predsedníčka – RNDr. Hilda Kramáreková, PhD., členovia – doc. RNDr. Alfred Krogmann, PhD., RNDr. Daša Oremusová, PhD., RNDr. PaedDr. Ján Veselovský, PhD., RNDr. Lucia Šolcová, PhD., PaedDr. Jozef Cimra.

Ako vidieť, je to komisia personálne stabilná, pre jej

členov je práca v Geografickej olympiáde (GO) nielen záľubou, ale aj zaujímavou formou propagácie geografie. V súčasnosti komisia v spolupráci s Okresným úradom v sídle kraja – odborom školstva v Trenčíne zabezpečuje realizáciu krajského kola súťaže pre základné školy a 1. stupeň 8-ročných gymnázií (ZŠ a OG) a v spolupráci s Krajským centrom voľného času v Trenčíne súťaž pre stredné školy (SŠ).

Úspešní učitelia a ich úspešní žiaci v Geografickej olympiáde pre ZŠ a OG

Štatistika školských kôl súťaže sa začala centrálne sledovať až od roku 2005. Napriek tomu je možné konštatovať, že za školské roky 1996/97 – 2014/15 sa súťaže v jednotlivých kategóriách GO (E, F, G, H) zúčastňovalo v priemere 3000 – 4 000 žiakov (graf 1). Aktuálny pokles počtu žiakov je ovplyvnený dvomi základnými faktormi – demografickými (celkový pokles počtu žiakov) a organizačnými (spájanie kategórií súťaže z dôvodu nedostatočného financovania súťaže).

Počet učiteľov, ktorí sa žiakom na ZŠ a OG na školských, okresných, krajských, celoštátnych kolách, je značný a v podstate zodpovedá počtu žiakov (1 učiteľ pripravuje 1 žiaka). Ich zviditeľnenie sa zabezpečuje na webovej stránke okresného úradu a webovej stránke organizácie IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže (https://www.iuventa.sk/sk/Olympiady/Olympiady-a-sutaze/GO.alej).

Najúspešnejšou učiteľkou podľa počtu žiakov (5 účastníkov v celoštátnych kolách súťaže), je RNDr. Antónia Dvoranová zo Základnej školy Dlhé Hony 1 v Trenčíne.

Od roku 2008 sa výraznou motiváciou pre žiakov stala možnosť účasti na medzinárodnej súťaži NGWC (National Geographic World Championship). Prípravy na túto súťaž, resp. priamo medzinárodnej súťaže sa zúčastnili aj žiaci z Trenčianskeho kraja:

- v roku 2009 v Mexiko City súťažila Lucia Daňová, ktorú ako účastníčku celoštátneho kola pripravila Mgr. Lenka Krótka zo Základnej školy, Centrum II 34 v Dubnici nad Váhom,
- v roku 2011, kedy sa medzinárodná súťaž konala v San Franciscu, sa sústredenia pred ňou zúčastnila Pavlína Podskubová, ktorú ako účastníčku celoštátneho kola pripravila RNDr. Antónia Dvoranová zo Základnej školy, Dlhé Hony 1 v Trenčíne,
- v roku 2013 v Sankt Peterburgu súťažil Adam Turňa, ktorého ako účastníka celoštátneho kola pripravila PaedDr. Elena Sýkorová z Gymnázia na Školskej 2 v Dubnici nad Váhom.

Potešiteľné je, že mnohí zo žiakov ZŠ, resp. 1. stupňa 8-ročných gymnázií sa súťaže zúčastňujú opakovane a v súťaži pokračujú aj počas svojho štúdia na stredných školách. Ako stredoškoláci sú často úspešní aj na medzinárodných súťažiach.

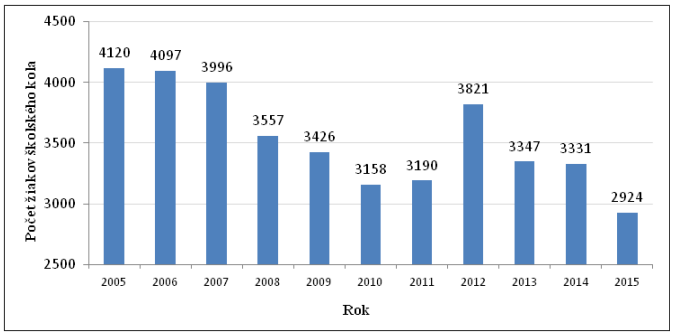

Graf 1. Počet žiakov zapojených do školských kôl Geografickej olympiády pre základné školy a 1. stupeň 8-ročných gymnázií v Trenčianskom kraji v rokoch 2005 - 2015

Úspešní učitelia a ich úspešní študenti v Geografickej olympiáde pre SŠ

Za školské roky 1996/97 – 2014/15 sa súťaže v jednotlivých kategóriách (A, B, C, D, Z) zúčastňovalo v priemere 14 - 40 žiakov (graf 2). Pokles počtu študentov súvisí aj s možnosťou zapojiť sa do kategórie Z súťaže, ktorá je iba testová – nevyžaduje vytvoriť prácu, ani ju obhájiť. Zaujímavým zistením je fakt, že väčšina študentov, zapojených do „klasických" kategórií súvisiacich so vznikom práce, sa zapája aj do kategórie Z.

Počet učiteľov, ktorí študentov pre školské, krajské, celoštátne a medzinárodné súťaže pripravujú, je menší ako študentov, keďže jeden učiteľ veľmi často pripravuje viacerých študentov. Za uvedené obdobie v pozícii školiteľov študentov pôsobilo o čosi viac ako 50 učiteľov. Zverejňovanie mien učiteľov/školiteľov sa realizuje prostredníctvom výsledkových listín krajskej i celoštátnej súťaže zverejňovaných na webovej stránke Krajského centra voľného času v Trenčíne, resp. na webovej stránke organizácie IUVENTA (https://www.iuventa.sk/sk/Olympiady/Olympiady-a-sutaze/GO.alej).

Najúspešnejšími učiteľkami podľa počtu študentov v „klasických" kategóriách A, B, C, D, resp. CD s prácou (účastníkov v celoštátnych kolách súťaže), sú PaedDr. Elena Sýkorová z Gymnázia, Školská 2, Dubnica nad Váhom (127 prác), RNDr. Alena Sůrová z Gymnázia, Ulica 1. mája 905 v Púchove (113 prác), Mgr. Ľudmila Zálešáková z Gymnázia Ľ. Štúra v Trenčíne (33 prác), RNDr. Jana Ulbriková z Gymnázia I. Bellu, Handlová (20 prác) a Mgr. Denisa Žitňanská z Gymnázia J. Jesenského, Bánovce nad Bebravou (12 prác).

Z aspektu medzinárodných súťaží sa súťažiaci v GO začali zúčastňovať Stredoeurópskej geografickej olympiády (v rokoch 2003, 2005, 2007, 2009 a 2011) a Medzinárodnej geografickej olympiády IGEO (International Geography Olympiad) v rokoch 2004, 2006, 2008, 2010, 2012 – 2015. Z Trenčianskeho kraja sa týchto vrcholných súťaží zúčastnili:

- v roku 2003 – CERIGEO v Brne v Českej republike – Michal Klobučník (ako účastníka celoštátneho kola ho pripravila PaedDr. Elena Sýkorová z Gymnázia Školská 2, Dubnica nad Váhom),
- v roku 2009 – IGEO v Gdyni v Poľsku – Michal Klobučník (ako účastníka celoštátneho kola ho pripravila PaedDr. Elena Sýkorová z Gymnázia Školská 2, Dubnica nad Váhom),
- v roku 2005 – CERIGEO v Rakov Škocjan v Slovinsku – bez zástupcu z kraja,
- v roku 2006 – IGEO v Brisbane v Austrálii – bez zástupcu z kraja,
- v roku 2007 – CERIGEO v Bratislave a Látkach na Slovensku – Lucia Masárová (ako účastníčku celoštátneho kola ju pripravila RNDr. Jana Ulbriková z Gymnázia I. Bellu, Handlová),
- v roku 2008 – IGEO v Kartágu v Tunisku – Lucia Masárová (ako účastníčku celoštátneho kola ju pripravila RNDr. Jana Ulbriková z Gymnázia I. Bellu, Handlová),
- v roku 2009 – CERIGEO v Chorzówe a Bielsko-Bialej v Poľsku - Michal Hladký (ako účastníka celoštátneho kola ho pripravila PaedDr. Elena Sýkorová z Gymnázia, Školská 2, Dubnica nad Váhom, v príprave na súťaž bol aj Martin Opatovský z tej istej školy a od tej istej školiteľky),
- v roku 2010 – IGEO v meste Taipei v Taiwane – Michal Hladký a Martin Opatovský (ako účastníkov celoštátneho kola ich pripravila PaedDr. Elena Sýkorová z Gymnázia, Školská 2, Dubnica nad Váhom),
- v roku 2011 – CERIGEO v Brne v Českej republike – Michal Hladký a Martin Opatovský (ako účastníkov celoštátneho kola ich pripravila PaedDr. Elena Sýkorová z Gymnázia, Školská 2, Dubnica nad Váhom),
- v roku 2012 – IGEO v Kolíne nad Rýnom v Nemecku – Patrícia Pavlíková (ako účastníčku celoštátneho kola ju pripravila PaedDr. Elena Sýkorová z Gymnázia, Školská 2, Dubnica nad Váhom),
- v roku 2013 – IGEO v Kjóte v Japonsku – bez zástupcu z kraja (v príprave na súťaž bola Valentína Babková, ktorú ako účastníčku celoštátneho kola pripravila PaedDr. Elena Sýkorová z Gymnázia, Školská 2, Dubnica nad Váhom),
- v roku 2014 – IGEO v Krakove v Poľsku – Róbert Čičmanec (ako účastníka celoštátneho kola ho pripravila Mgr. Zuzana Cigáňová z Gymnázia V. B. Nedožerského, Prievidza, v príprave na súťaž bol aj Patrik Hanzel z tej istej školy a od tej istej školiteľky),
- v roku 2015 – IGEO v Tveri v Rusku – Róbert Čičmanec (ako účastníka celoštátneho kola ho pripravila Mgr. Zuzana Cigáňová z Gymnázia V. B. Nedožerského, Prievidza) a Adam Turňa (ako účastníka celoštátneho kola ho pripravila PaedDr. Elena Sýkorová z Gymnázia Školská 2, Dubnica nad Váhom).

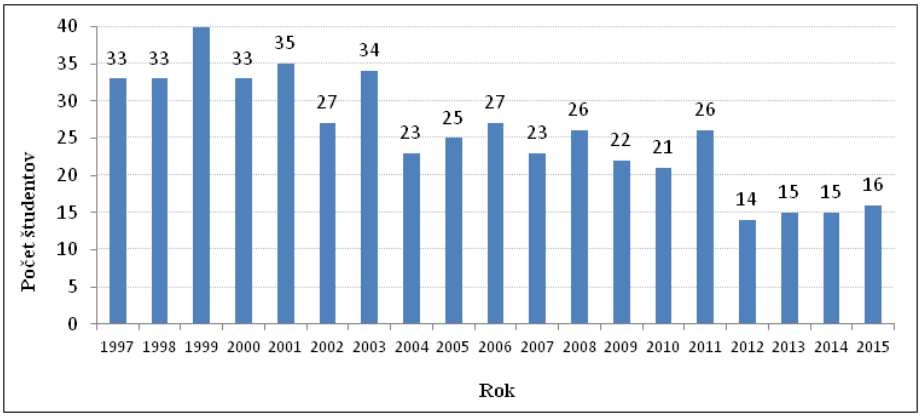

Graf 2. Počet študentov zapojených do školských kôl Geografickej olympiády pre stredné školy v Trenčianskom kraji v rokoch 1997 – 2015 (okrem kategórie Z)

Paradoxom tejto súťaže na úrovni stredných škôl je fakt, že len minimum účastníkov GO si geografiu volí za svoju profesionálnu kariéru – či už učiteľskú alebo jednoodborovú. Na základe zistených informácií, väčšina účastníkov celoštátnych či medzinárodných kôl GO pokračujú v štúdiu medicíny, práva, politológie, medzinárodných vzťahov, ekonómie...

Okrem prirodzenej zmeny osobných preferencií študentov je dôvodné predpokladať, že tento stav súvisí aj so stále pretrvávajúcim imidžom geografie predovšetkým ako vedy poznávacej (spájanej s jej vyučovaním na základných, stredných či vysokých školách), či pomáhajúcej pri cestovaní, nie však ako profesie (s výnimkou učiteľstva), ku ktorej je štúdium geografie nevyhnutné, resp. vhodné.

RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.

POZVÁNKA NA MEDZINÁRODNÚ GEOGRAFICKÚ OLYMPIÁDU IGEO 2016

iGeo BEIJING, CHINA 16–22 AUGUST, 2016

13TH INTERNATIONAL GEOGRAPHY OLYMPIAD 2016

V dňoch 16. – 22. augusta 2016 sa uskutoční 13. Medzinárodná geografická olympiáda (iGeo). Hosťujúcou krajinou bude Čína a súťaž bude prebiehať v Pekingu (http://www.igeo2016.org). Na základe tradície a doterajších výsledkov je na iGeo pozvanou krajinou aj Slovenská republika. Študenti vo veku 16 – 19 rokov môžu zabojovať v národných kolách Geografických olympiád o účasť na iGeo 2016. Oproti minulým ročníkom je novinkou 13. ročníka iGeo pravidlo limitujúce účasť študenta na Medzinárodnej geografickej olympiáde maximálne dvakrát.

Účastníci 13. ročníka Medzinárodnej geografickej olympiády budú môcť spoznať jedno z najväčších miest Zeme – Peking i s jeho neopakovateľnými pamiatkami ako je napr. komplex cisárskych palácov – Zakázané mesto

Program Medzinárodnej geografickej olympiády tradične pozostáva z troch častí: písomný vedomostný test, multimediálny test a praktický test. Celá súťaž bude prebiehať v anglickom jazyku. Neoddeliteľnou súčasťou iGeo sú aj spoločenské podujatia vo forme kultúrnych vystúpení zúčastnených krajín a výstavy posterov vytvorené študentmi. Celé podujatie bude reflektovať s témou Kongresu medzinárodnej geografickej únie (IGU) s názvom „Shaping Our Harmonious Worlds“. V tejto súvislosti budú postery vzťahované na tému „Sustainable Cities“. Súčasťou iGeo 2016 budú aj rôzne podujatia a exkurzie. Organizátori pripravili exkurziu v rámci Pekingu (napr. Letný palác v Pekingu) a k Veľkému čínskemu múru. Slávnostné vyhlásenie výsledkov je spojené s otváracím ceremoniálom Kongresu IGU.

Účastníci IGEO 2016 si v rámci exkurzie navštívia i jednu z najznámejších stavieb sveta - Veľký čínsky múr

Podľa doterajších informácií sa podujatia zúčastní rekordný počet 50 krajín s viacerými novými účastníkmi z rôznorodých regiónov Zeme. Jedným z cieľov iGeo 2016 je napomáhanie k vytváraniu spoločenských vzťahov medzi mladými ľuďmi z rôznych krajín a tým prispievať k porozumeniu medzi národmi.

doc. RNDr. František Križan, PhD.
foto: doc. RNDr. Daniel Gurňák, PhD.

GeoSpravodaj – informačný spravodaj Slovenskej komisie Geografickej olympiády
Ročník 13, Školský rok 2014/2015
Zodpovedný redaktor: prof. RNDr. Viliam Lauko, CSc.
Redakčná rada: doc. RNDr. Daniel Gurňák, PhD., RNDr. Roman Lehotský
Číslo zostavil: doc. RNDr. Daniel Gurňák, PhD.
Pokyny pre prispievateľov: Príspevky zasielajte e-mailom (formát MS Word) na
adresu: prof. RNDr. Viliam Lauko, CSc., Katedra regionálnej geografie, ochrany a plánovania krajiny,
PriF UK B-1, Ilkovičova 6, 842 15 Bratislava; tel.: 02/ 602 96 430; e-mail: lauko@fns.uniba.sk.
Vydali: SK GO a IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Karloveská 64, 842 58 Bratislava, 2016
Vychádza pre potreby spojené so zabezpečením Geografickej olympiády.